

1. Wordt een kind gehoord?

Eind november was prinses Beatrix op Curaçao. Ik las daarover een stukje in het Reformatorisch Dagblad. Beatrix had een ontmoeting met kinderen en jongeren. 'Heb je het gevoel dat er naar jullie wordt geluisterd?' vroeg de prinses. Dat bleek niet echt het geval.

Beatrix zei: 'Mensen die beslissingen nemen over kinderen houden nul rekening met die kinderen. In het jaar van het kind was alles vóór het kind, maar niet mét het kind.' Sasja Bökkerink, programmadirecteur van Unicef Nederland, trok zich de kritiek aan. Ze zei: 'We hebben kennelijk niet goed geluisterd naar kinderen. Kinderen zijn niet voldoende in beeld.'

2. Onder het kruis val je stil

En nu roept Jezus juist een kind en zet dat in het midden van Zijn discipelen. Waarom doet Hij dat? Wat is de aanleiding?

We hebben het gelezen: Jezus heeft nèt verteld dat Hij moet gaan lijden en dat Hij zal sterven, en ook dat Hij op de derde dag op zal staan uit de dood. Dat is natuurlijk een onvoorstelbaar ingrijpende boodschap! Als jij een vriend ontmoet en die vriend zegt: 'Luister eens, ik ga binnenkort sterven,' dan val je helemaal stil. Alles wordt dan onbelangrijk. Alles verbleekt bij dit ene bericht. Maar wat doen de discipelen? Ze horen Jezus aan. Er staat bij dat ze het niet begrijpen, wat Hij bedoelt. En vervolgens maken ze onderling ruzie over de vraag wie de belangrijkste discipel van Jezus is. 'Ik!' zegt de één. 'Nee, ik!' zegt de ander.

En dan, als ze thuiskomen in Kapernaüm - waarschijnlijk in het huis van Petrus, dat was voor Jezus ook een soort thuis - dan vraagt Jezus: 'Waar hadden jullie het over onderweg?' En opeens dringt het tot hen door, hoe ongelooflijk ongepast dat was, zo bizar, zo onbeschoft ook... Jezus heeft net aangekondigd dat Hij gaat lijden, dat Hij gaat sterven, en dan maken zij ruzie over de vraag wie de belangrijkste is...

Weet je wat ik altijd zo indrukwekkend vind? Als je hier komt, in de Opstandingskerk, dan zie je dat hoge kruis voor je. Opeens besef je het weer: 'Ik leef aan de voeten van het kruis. Hij deed dat voor mij! Jezus gaf Zichzelf om mij te redden.'

We kunnen nu wel denken: 'Tjonge, jonge zeg, die discipelen... o, o...' Maar wat houdt óns eigenlijk bezig als we hier onder het kruis komen? Jezus vertelt over Zijn dood, over het kruis, en de discipelen denken gewoon door op hun eigen denkspoor: hun ambities, hun carrièreperspectieven, hun promotie. Maar zijn wij zoveel anders? Als wij elke week weer samenkomen onder het kruis of dat kruis zien op de livestream? Wat houdt je nou bezig? En als je dat ziet in dát licht, het licht van het kruis, wat denk je dan?

De discipelen vallen stil. Ze zijn beschaamd. En ook jij en ik, u en ik - als we werkelijk beseffen wat het betekent, dat kruis, dat lijden van Jezus voor ons, dan kunnen wij toch niet anders dan óók stilvallen...?

3. Hoe dien je? Door een kind te ontvangen

Jezus roept er een kind bij. Hij omarmt het, vol liefde. En Hij zegt: 'Als je nou de eerste wilt zijn, dan moet je de minste worden. Dan moet je anderen dienen. Kijk, als je zo'n kind ontvangt in Mijn Naam, dan ontvang je Mij. En als je Mij ontvangt, dan ontvang je niet Mij, maar Hem die Mij gezonden heeft, Mijn hemelse Vader.' Het is goed om even heel nauwkeurig te lezen. Jezus zegt hier dus niet: 'Je moet worden als een kind.' Dat zegt Hij op een andere plaats wel. Maar hiér heeft Hij een andere boodschap: het gaat erom of je bereid bent om een kind te ontvangen. Vers 37: 'Wie een van zulke kinderen ontvangt in Mijn Naam, die ontvangt Mij; en wie Mij ontvangt, die ontvangt niet Mij, maar Hem Die Mij gezonden heeft.'

Een kind ontvangen 'in Mijn Naam', dat wil dus zeggen: een kind ontvangen 'namens Jezus'. Wat betekent dat, een 'kind ontvangen'? Wat doe je eigenlijk als je iemand ontvangt? Dan geef je die ander aandacht, je volle aandacht. Je geeft die ander tijd, en je zorgt voor die ander, je zorgt voor wat te eten, wat te drinken, je zorgt voor onderdak, voor veiligheid. Je maakt ruimte in je hoofd en in je hart. Je geeft liefde. Je leent een kind je oor: 'Jij mag even mijn oor gebruiken. Kom maar, ik luister.'

Dat valt blijkbaar niet mee, prinses Beatrix komt niet voor niets met haar kritiek. En waarom valt dat niet mee? Omdat een kind vaak niet belangrijk lijkt te zijn. Omdat je een kind zomaar over het hoofd ziet. Omdat een kind geen gewicht in de schaal legt. Kijk, als Aboutaleb op bezoek komt, dan wil je wel een selfie met

Aboutaleb. Maar een selfie met een kind, waarom zou je?

Ik kom weleens mensen tegen die zich afvragen: 'Wat heb ik nou gedaan in het leven? Wat heb ik nou bereikt?' En dan zeg ik bijvoorbeeld: 'Nou je hebt wel twee kinderen grootgebracht, of drie of vier of één.' Dan zegt de ander vaak: 'Ja... nou ja...' Alsof dat niks is! Juist wat een kind meemaakt, dat gaat nog een héél leven mee! De vroege indrukken van kinderen zijn vaak heel bepalend voor alle jaren daarna.

Ik zat deze week weer even te bladeren in een boekje van mijn opa, Chris van Dam. Hij was predikant in de Gereformeerde Gemeenten, het laatst hier in Rotterdam. En hij heeft een boekje over zijn leven geschreven. Ik werd geraakt door een paar zinnen over zijn kindertijd. Je moet je voorstellen: hij werd geboren op een boerderij in Stolwijk, waar ze varkens hadden. Toen hij geboren werd, was hij zó klein en zó tener, dat er gezegd werd: 'Als het een biggetje was, dan zou je zeggen: hij is het opfokken niet waard.' Klein mannetje, hij is altijd klein en tener gebleven. En dan schrijft hij dit: 'Ik was nog heel jong, toen ik mijn vader Psalm 136 hoorde lezen, met het telkens zich herhalende: 'Want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid'.'

Even tussen haakjes: misschien ken je die Psalm, hij gaat zo:

*Loof de HERE, want Hij is goed,
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid.*

*Loof de God der goden,
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid.*

*Loof de Here der heren,
want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid.*

En zo gaat dat door, 26 verzen lang. We zullen er straks ook uit zingen, Psalm 136.

Maar goed, terug naar mijn opa. 'Ik was nog heel jong, toen ik mijn vader Psalm 136 hoorde lezen, met het telkens zich herhalende: "Want Zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid". Deze woorden maakten een zeer diepe indruk op mij en hoewel ik dat toen niet begreep, viel er een sterk verlangen in mij, om die God te leren kennen en te mogen liefhebben. Van tijd tot tijd was er een behoefte om te bidden in het verborgene. Naast de woning van mijn ouders stond een schuur met een zolder, die gebruikt werd om stro te bergen voor de varkens. Daar had ik een verborgen plaats als ik wilde bidden.'

Onderschat nooit wat er gebeurt in het leven van een kind. Dat was honderd jaar geleden zo, dat is nu ook zo. Kinderen die al heel jong God zoeken, God liefkrijgen, kinderen die bidden. Jezus zegt: 'Weet je waar het op aankomt? Op een houding van nederigheid. Dat je een dienaar wordt. En dat een kind niet te min voor je is. Als je een kind ontvangt, ontvang je Mij.'

Daarnet hebben we gezongen: 'Hoe zal ik U ontvangen? Wat wordt mijn eerste groet?' Dat is een mooi lied voor deze periode van Advent, nu we toelevan naar Kerst. 'Hoe zal ik U ontvangen?' En hier is het antwoord van de Here Jezus Zelf: 'Je ontvangt Mij als je in Mijn Naam een kind ontvangt. Als je ruimte maakt voor

wie niet in tel is. Als je liefde geeft aan wie anderen over het hoofd zien.'

In 1878 werd een jonge zending, 25 jaar oud, naar een mijnwerkersdorp in België gestuurd om daar te evangeliseren onder de mijnwerkers. Het was een dorp in Wallonië. De jonge zending had net zijn opleiding tot zending afgesloten. En wat deed hij? Hij stelde daadwerkelijk zijn hart open voor deze mensen. Hij maakte ruimte voor de allerarmsten. Hij woonde in een barak en sliep op stro. Alles wat hij had, gaf hij weg. Hij ging

zo zegt Hij Zelf, 'dan ontvang je Mij niet, maar Mijn hemelse Vader, degene die Mij gezonden heeft'.

Die manier van leven betekent dat je anders gaat kijken. Dat je mensen anders gaat zien. Dat je de ander écht waardevol vindt. Die ander heeft eeuwigheidswaarde, net als jijzelf.

'Hoe zal ik U ontvangen?' Wij leven toe naar het Kerstfeest: Jezus Zelf is gekomen als een Kind, een Kind in een kribbe. Dat is een heel bewuste keus geweest van God de Vader en God de Zoon samen. Want Jezus had toch ook op aarde kunnen komen als een

volwassen man? Natuurlijk had dat gekund! Het was zelfs veel logischer geweest, dat de Heer van het heelal in waardigheid de wereld was binnengeschreden. Maar nee, Jezus werd geboren als een baby. Hij wilde écht één met ons worden, één van ons. We weten allemaal wat een baby doet. We weten allemaal hoe klein en kwetsbaar een baby is. Een Kind. Zó werd Jezus. En de vraag is: 'Hoe hebben wij Hem ontvangen? Hoe heeft de wereld Hem ontvangen?' Koning Herodes wilde Hem vermoorden. Maar er waren ook mensen in de tempel in Jeruzalem die het Kindje Jezus begroetten met enorme blijdschap: Simeon en Anna.

Ben jij bereid om dit Kind te ontvangen: Jezus Christus? Ben jij bereid om Hem je aandacht te geven, je liefde, je zorg? Geef je Hem veiligheid? Als Jezus in je leven komt, kan Hij dan op je rekenen? Of ben je onbetrouwbaar? Is Hij soms welkom en soms niet? Als Hij je leven binnenkomt, is het

God Zelf die binnenkomt. Laat je dat tot je doordringen?

Straks deelt Jezus Zichzelf uit, in de tekenen van brood en wijn. Eigenlijk ook heel nederig. Want wat stelt dat nou voor: een stukje brood, een slokje wijn? Maar in die nederige tekenen komt Hij naar ons toe. En ook nu is de vraag: 'Hoe zal ik U ontvangen?' Als je je leven voor Hem openstelt, voor dat Kind van Bethlehem, dan gebeurt er veel meer dan je denkt. Want door Hem komt God Zelf in je leven. Hij brengt de echte vrede in je hart. Want jij en ik, wij zijn mensen die op zoveel terreinen falen. Net als die discipelen vallen we stil, als Jezus gaat spreken. Onder het kruis krijgen we het schaamrood op onze kaken. Maar God zij dank: het Kind heeft ons niet aan ons lot overgelaten. Het Kind van Bethlehem nodigt ons tóch uit om Hem te ontvangen. Om het brood te eten, om de wijn te drinken, om Hem Zelf in je op te nemen. Hij droeg al onze schuld, Hij stierf voor onze zonden. Hij stond op in een nieuw leven, zodat ook wij mogen opstaan in een nieuw leven. En zodat we open mogen staan voor ieder die Hij op onze weg brengt. Zodat we ruimte leren maken voor de ander, wie het ook is. Ook voor een kind.

Amen.

Vincent van Gogh: 'De dragers van de last', 1881. (Kröller-Müller Museum, Otterlo)

met de mijnwerkers mee, de mijn in, 700 meter onder de grond. Hij schreef in een brief aan zijn broer dat hij diep getroffen was door hun 'koortsige, vermoeide en uitgemergelde' uiterlijk en hun 'door vermoeidheid uitgeholde gezichten en vroegtijdige veroudering'. Maar na zes maanden moest hij stoppen. De protestantse organisatie die hem had uitgezonden, vond hem te fanatiek. Zo ging je toch niet om met die mijnwerkers? En toegegeven: hij had ook niet zo'n gemakkelijk karakter. Maar zou het toeval zijn, dat die jonge zending juist in die periode van zijn leven zijn grote roeping ontdekte? Toen hij in de naam van Jezus ruimte maakte voor de allermindsten van de samenleving, ontdekte hij dat hij een talent had om te tekenen en te schilderen. Die jonge zending heette Vincent van Gogh. Daar, in dat mijnwerkersdorp, begon hij te schilderen, daar ontdekte hij zijn roeping.

4. Jezus Zelf kwam als Kind. Hoe ontvang je Hem?

Als je jezelf werkelijk openstelt voor de ander, juist voor die ander die ogenschijnlijk niet belangrijk is, de ander die over het hoofd gezien wordt, of dat nu een kind is of een mijnwerker, als dat doet, dan kan het zómaar zijn dat Jezus Zelf je leven binnenkomt. En,

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, renevanloon@samaritaan.org